

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dispvtaones Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Qvibus Vniversa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 1. An Angeli creati fuerint in beatitudine supernaturali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

principio dari gratiam sanctifican-
tem, quæ est semen gloriæ. 4. Opor-
tuisse ut mererentur supernaturalem beatitudinem. Quia ad ultimum
finem per suam operationem pertinere debuerunt. Et hæc operatio
debuit esse meritoria: quia finis ille excedit virtutem operantis, & ex-
pectatur ex dono alterius. 5. Post primum actum charitatis consecutus
esse beatitudinem. Quia gratia perficit naturam secundum modum na-
turæ: Sicut & omnis perfectio recipitur in perfectibili secundum
modum eius. Unde sicut Angelus statim habet suam perfectionem natura-
lem, neque per discursum illam acquirit: ita sine mora statim habuit
gloriam per meritum. Meritum autem beatitudinis non solum in Ange-
lo, sed etiam in homine, esse potest per unicum actum. Quia quolibet
actu charitate informato meretur homo beatitudinem. 6. Secundum
virium naturalium quantitatem, & proportionem, maiorem gratiam &
gloriam obtinuisse. Tum quia Deus ita conuenienter ordinavit, ut es-
sent diuersi gradus Angelorum in gratia, æquæ ac in natura. Tum etiam
quia non habuerunt Angeli quo retardarentur, aut impedirentur, ne
toto impetu ad gratiam se mouerent cooperando, vocationi diuinæ.
Ideoque rationabile est, quod Angeli, qui meliorem naturam habue-
runt, etiam fortius & effusius ad Deum conuersi, sunt. 7. Naturalem
cognitionem, & dilectionem remansisse in Angelis beatis. Quia natura
non destruitur per gratiam, sed in illa saluatur, & perficitur. 8. & 9. Bea-
tos Angelos neque peccare posse; quia qui Deum videt, nihil potest
agere, nisi attendens ad Deum; neque in Beatitudine proficere; quia in
vnoquoque motu intentio motoris fertur in aliquid determinatum, ad
quod mobile, perducere intendit. Ideoque debet esse aliquid deter-
minatum, ad quod quælibet creatura rationalis à Deo dirigatur, sicut
ad ultimum finem: & determinatus gradus visionis Dei, seu formalis
beatitudinis, ad quem perducatur ex predestinatione Dei. Quo ob-
tento, ad altiorem transire non potest. Ad hanc questionem reuocari
possunt, quæ habet idem S. Doctor quæst. 108, de ordinibus, & hierar-
chiis Angelorum: & quæst. 110. cum tribus sequentibus de officiis eo-
rundem, præcipue de custodia: & quæst. 117. de illorum inter se illumi-
natione. Sed de illa sufficiunt quæ diximus disp. 39. sect. 7. Reliquæ se-
quentibus sectionibus explicabuntur.

SECTIO I.

*Verum Angelicæ creaturæ fuerint in beatitudine
supernaturali?*

CONCLUSIO negatiua est D.
Thom. qu. 62. art. 1. eiusque inter-
pretum ibidem, & Scholasticorum
in 2. distinct. 4. aut 6. Quæ ut pro-
betur, suppono primò, questionem esse de
beatitudine supernaturali, perfecta, & con-
summata: ad quam tria omnino requirun-
tur. Primum est, clara Dei visio, iuxta illud
1. Ioan. 3. v. 2. *Videbimus eum sicui est. Et 1.*

Cor. 13. v. 12. *Videbimus nunc per speculum,
& in enigmate: tunc autem facie ad faciem.*
Quæ perfecta illa beatitudo consistit, im-
maliter in summi boni adoptione perfecta,
quæ est Dei possessio per eius visionem &
fruitionem. Secundum est, impotentia pec-
candi. Quia peccatum est summa miseria.
Hæc autem non potest consistere cum vera
& perfecta beatitudine. Præterquam quod
impossibile est Deum clarè videre, & non
summe amare ac passere. Aliis omnibus.
Tertium enim est excellentia summa illa be-
nitas, ut clarè visa rapiat voluntatem, Deo-
que coniungat necessariò, & ad amandum
toto conatu necessitet: ita ut non possit con-
naturaliter & citra miraculosam suspensio-

Tria requi-
runtur ad
beatitudi-
nem super-
naturalem.

nem non amare actu super omnia, illique toto affectu adherere. Qui autem ita affectus est, non potest peccare, & ne deuit quidem Deum offendere, quamdiu talis affectus durat. Tertium est perpetuus status illius beati. Alioquin enim vel metus erit & tristitia, faciant se casuros a tali statu: vel arbor, si perpetuo mansuros credant: vel anxietas & inquietudo, si nesciant, vel dubij sint: quae omnia repugnant verae & perfectae felicitati, qualis est supernaturalis illa, de qua nunc disputamus: non autem de naturali, aut de supernaturali quidem, sed inchoata & imperfecta, quae consistit in statu iustitiae supernaturalis, qualem habemus hac in vita.

2.
Nelli sunt
Angeli
reter
nos & ma-
los.

Suppono secundo, non alios esse Angelos praeter bonos & malos. Neque enim alius scriptura commemorat, neque agnoscit ecclesia, neque vlla probat ratio vel experientia. Cumque Deus omnes homines ad felicitatem supernaturalem ordinauerit, iuxta illud, 1. Tim. 2. v. 4. *Omnes homines vult saluos fieri*, voluit pariter & omnes Angelos. Quorum illi qui voluntati & vocatiopi diuinae responderunt, felicitatem reipsa consecuti sunt. Alij qui parere neglexerunt, ad aeternam miseriam fuerunt amandati.

3.
Angeli ma-
li non fue-
runt creati
in super-
naturali bea-
titudine.

His praemissis, manifestum est, Angelos malos non fuisse creatos in beatitudine supernaturali perfecta, de qua loquimur. Primo, quia nunquam Deum clare viderunt. Si enim Deum clare viderent, primo instanti suae creationis, aut aliquantulum post: vel fuisse privati hac visione propter peccatum superueniens: vel ex merito Dei beneplacito, qui seipsum clare videndum praebuerit, acquantulum, posteaque sua se voluntate occultauerit. Primum dici non potest: quia visio clara Dei excludit peccatum & peccandi potestatem: ut iam diximus, & fufius ostendimus alibi. Secundum etiam dici nequit, quia *Dei dona sunt sine praesentia*. Roman. 1. 1. *Ei sine vilo fundamento auferretur*, Deum aliquo tempore se Angelis videndum praebuisse, posteaque sine vilo demerito se illorum visioni subtrahisse. Adde, quod clara Dei visio, licet obiter & in conspectu concessa, reliquisse aliquid in intellectu malorum Angelorum ad memoriam vltens: ut solent nobis actus tamen supernaturales, quam pure naturales. Quaeuis enim visio Dei habeat causas supernaturales, quibus sublati non maneat ipsa, nec aliquid requirens praesentes causas supernaturales: Quaeuis etiam non possint Angeli clara & germanam eius fecundationem habere vtribus solis naturalibus: tamen consentaneum est, ex visione Dei supernaturali remansurum fuisse, in Angelis aliquid post illam sublatam, quod vehementer illos ad tantum boni recessus expectat possessionem perpetuam obtrinehdam accendisset, adeoque probabilissime a turpi illa apostasia cohibuisset. Praeterea, quamuis Deum vidissent mali Angeli primo instanti suae crea-

tionis: non tamen fuissent perfecta beati, defectu impeccabilitatis, & constantiae in tali statu. Nam Angeli mali peccarunt reipsa, & miserissimi facti sunt.

4.
Neque enim
boni An-
geli.

Quod vero attinet ad bonos Angelos, qui nunc sunt beati, probatur ipsos nos fuisse beatos primo instanti suae creationis, neque iam tunc Deum vidisse: quia vel huiusmodi visionem & beatitudinem obiter tantum & ad breue tempus habuerunt, postea ad statum fidei & peccabilitatis redacti, vel perpetuo deinceps in ea perseverarunt. Primum fundamentum assereretur, & eodem argumento refutari potest, quo supra ostendimus malis Angelis non fuisse concessam obiter Dei visionem. Secundum etiam dici nequit. Ex eo enim sequeretur, bonos Angelos non fuisse in statu in quo peccare possent, eo tempore vel instanti, quo male peccauerunt. At hoc est contra sanctos Patres communiter docentes, bonos Angelos fuisse libera voluntate, & meruisse cum libertate ad peccandum, & deficiendum si voluerent. Probatur maior: quia visio clara Dei reddit viderent impeccabilem ab intrinseco, tantaque est efficacitas propter summam obiecti bonitatem atque pulchritudinem, vt non sinat videntem ab eius vniquam directione super omnia cessare. Ergo si sancti Angeli primo instanti suae creationis Deum clare viderent, non fuissent deinceps liberi ad peccandum, neque fuissent liberi, malis cadentibus. Suppono enim ex dicendis inferius, peccatum Angelorum vel coepisse, vel saltem durasse post primum inchoans creationis illorum. Tum quia probabilis est omnes in gratia creatos fuisse, ac proinde peccati mortali fuisse tunc expertes, vt dicemus cum D. Thomae sect. 4. tum etiam quia valde improbabile est assereretur confectum fuisse vnicuique instanti praelium illud magnis, in quo peccarunt multi sollicitante Luciferi rebellium principe, & in suam sententiam complures alios inaequalis naturae & actiuitatis trahente, multisque disceptationibus & colloquijs cum bonis Angelis luctante. Angelos autem bonos etiam tunc libere restitisse peccantibus, liberisque stetit, tradunt communiter sancti Patres, quorum plures refert Suarez, lib. 5. de Angel. cap. 2. sum. 10. 11. & 12. Illustis est locus D. Augustini lib. de corrept. & grat. cap. 11. vbi dicit sanctos Angelos per liberum arbitrium stetit cadentibus alijs, & huius mansionis debitam mercedem recepisse. Prosper lib. 1. de vita contemplat. cap. 3. *Voluntatis*, inquit, *sanctorum Angelorum fuit, quod malis sponte cadentibus, ipsi in sua dignitate manserunt. Et diuino iustoque iudicio actum est, vt quae fuit cum Deo suo manendi voluntas, fieret permanendi voluntaria salique necessitas. Et id eo quia nec peccauerunt vniquam, nec peccare iam possunt: illius contemplatiuae vitae semel facti participes, inexplabiliter autorem beatitudinis suae conspiciunt: ac merito sua stabilitatis in aeternum felices effecti, de sua mansione secuti sunt.*

Suar.

Augusti

Prosper

MARTIN
NEUS
DEI
D. VI

Occurrit
objectioni.

Neque obicitur contra hunc diffusum, Christum sibi nobisque tota vita sua mortali meruisse, licet in primo instanti sua conceptionis Deum videret, ac secundum mentem beatus extiterit. Et enim Christus non meruit cum peccandi periculo, neque cum peccandi libertate, qualis fuit in Angelis, quæque repugnat visioni beatificæ: sed tantum cum libertate ad actum multiplicationem quorum nullus determinatus necessarius erat ad implendum præceptum, & tamen singulis implebatur: vel etiam cum libertate ad obtinendam dispensationem præcepti merito positivi, si voluisset: vel ad motiva & circumstantias non præceptas secundum se. Adde, Angelos non esse hac in re comparandos cum Christo Dei Filio unigenito, sed potius cum hominibus: adeo ut quemadmodum homines prius sunt viatores, quam comprehensores: & si adulti sunt, ordinantur per propriam cooperationem liberam ad beatitudinem supernaturalem: per actus fidei, ad claram Dei visionem: per spem, ad comprehensionem: per charitatem viæ, ad charitatem patriæ: per gratiam denique inchoatam, ad consummatam: sic Angeli.

6. Soluitur altera obiectio ex August.

Næque obicitur quod ait D. Augustin. lib. 11. de civit. cap. 9. initio, Bonos angelos nunquam esse peregrinos à Domino. Loquitur enim de peregrinatione peccati, de qua Petrus epist. 1. cap. 4. Nolite peregrinari in sermone, qui ad tentationem vobis sit: non autem de peregrinatione viæ simpliciter, & per fidem, de qua Paulus 2. Cor. 5. Dum sumus in corpore, peregrinamur à Domino: per fidem enim ambulamus. Quod verò ait idem Augustin. lib. 11. de Genesi ad lit. cap. 16. Angelos omnes fuisse creatos in aliqua beatitudinis luce, in qua peristerat, si vellent: & bonos quidem perstitisse, malos autem ab illa cecidisse: inquirendum tantum dicitur, & intelligendum est de beatitudine inchoata per fidem, & per alia gratiæ dona. Quo sensu ait lib. 11. de civit. cap. 12. primos parentes in paradiso fuisse beatos: & cap. 13. asserit, angelos malos ante peccatum habuisse aliquam beatitudinem. Vel etiam à principio moraliter, id est, non diu post suam creationem, & primo ipso die creationis, beatos fuisse sanctos angelos illa beatitudine, quam nos speramus, in saque Dei visione & fruitione, ut significat lib. 4. de Genesi ad lit. cap. 24.

SECTIO. II.

verum absolute poterint Angeli creati in statu visionis beatificæ

7. Angeli potuerunt creati in

Respondeo potuisse, & quidem multipliciter. Primum, sine libera ipsorum cooperatione, sicut sanctissima Christi anima à primo suæ creationis instanti fuit bea-

ta independentè à libero eius arbitrio. Secundò, cum libera cooperatione quæ voluerint & accepterint oblatam sibi beatitudinem, solo naturæ ordine servato inter hunc actum & beatitudinem, ut servatur inter contritionem, & gratiam, vi eius tanquam dispositionis infusam. Tertiò, ita ut eam quoque meruerint. Fieri enim potuit, ut boni Angeli in gloriâ creati sine prævia illam dispositione, ne quidem naturæ ordine operarentur eodem instanti ex charitate & gratia: primoque illo actu bono mererentur gloriam, quam eodem instanti, posterius tantum naturæ consequerentur. Neque enim repugnat esse simul beatum, & mereri: alioqui Christus qui semper fuit beatus, nunquam meruisset. Non repugnat etiam dari gloriam in præmium eodem instanti quo est ipsius meritum. Quia cum gloriâ possit esse simul cum aliquo actu meritorio, ut reipsa in Christo fuit: potest dari eodem instanti quo exercetur ille actus meritorius, in præmium eiusdem actus. Sicut eodem instanti quo iustus meretur augmentum gratiæ, datur illi præmium augmenti gratiæ. Quod enim potest simul esse cum aliquo, potest dari ipso primo instanti quo illud est.

Sed notandum est primò, talem meritum, naturam tantum prius visione beatificæ, non potuisse esse per fidem, sed per aliam cognitionem evidentem, qualem Christus habebat quando merebatur. Ratio est, quia cognitio fidei est obscura, & inevidenter tantum attingit Dei testimonium. Hæc autem cognitio non potest esse eodem instanti, quo est beatitudo. Quia beatus scit evidenter se non errare. Ergo scit evidenter revelationem, quam putat esse divinam, verè talem esse. Ergo non potest eodem instanti assentiri obscure propter illam, adeoque non potest credere. Est enim impossibile unum & eundem simul assentiri eadem veritati evidenter & inevidenter, propter unum & idem motuum formam, que unico actu assentitur, seu pluribus. Et quemadmodum si Deus evidenter alicui revelaret; non crederet ille, sed sciret, posito quòd evidens etiam illi. Sed quidquid à Deo revelatur verum esse, ita neque creditur, nisi evidenter se non errare, & revelationem quam putat esse divinam, verè divinam. Tunc enim revelatio fit illi evidens per reflexionem, quæ non videtur evidenter se non posse errare: non minus quam fieret evidens per signum aliquod à Deo exhibitum, quo evidenter patefaceret se revelare.

Idem dico de merito visionis ipsius, præcisè sumptæ ab aliis ad perfectam beatitudinem pertinentibus. Quod si quòd videnti Deum evidentes sint actus sui supernaturales vi luminis gloriæ elevantis intellectum ad distinctam & perfectam eorum intuitionem, aut experientiam & reflexionem virtutalem: evidens iam sit actus supernaturales non posse assentiri falso. Quæ supposito evidens illi est, revelationem, cui per actum

statu beatitudinis superat, etiam cum propria cooperatione & merito obtenta.

Non tam ex actu fidei processit illa cooperatio.